

(พ 793)

การวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประชากรศาสตร์

นางสาว พรพรรณ โพธิ์แก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๖

ISBN 974-562-011-4

011333

I 16690415

CITATION ANALYSIS OF MASTER'S THESES ON DEMOGRAPHY

Miss Pornwan Pogaw

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-562-011-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประชากรศาสตร์
โดย นางสาว พรรณณ โปธิ์แก้ว
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ นวรัตน์ อินทรามะ
 รองศาสตราจารย์ สุวัลย์ เข็มปิติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(Signature) คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(Signature) ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อัมพร ศิษะระ)

.....
(Signature) กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นวรัตน์ อินทรามะ)

.....
(Signature) กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุวัลย์ เข็มปิติ)

.....
(Signature) กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิพนธ์สาขาวิชาประชากรศาสตร์
ชื่อผู้จัดทำ	นางสาว พรพรรณ โพธิ์แก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. นวนิตย์ อินทรามะ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัลลีย์ เปี่ยมปิติ
ภาควิชา	บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา	๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักที่จะศึกษาประเภท ขอบเขตเนื้อหาวิชา, ภาษาอังกฤษ, ประเทศผู้ผลิต และศึกษารายชื่อวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ในวิทยานิพนธ์สาขาประชากรศาสตร์ ทั้งนี้โดยวิเคราะห์การอ้างอิงที่ปรากฏในเชิงอรรถ ๒๗๕๖ รายการของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาประชากรศาสตร์ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยของประเทศไทย ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๖๔ จำนวน ๔๔ เล่ม จำนวนวิทยานิพนธ์ ๔๔ เล่มนี้ เป็นของแผนกวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๗๔ เล่ม ของคณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๓ เล่ม และเป็นของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ๗ เล่ม ผลการวิจัยเสนอเป็นคำร้อยละ สามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

หนังสือเป็นเอกสารที่ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์อ้างอิงมากที่สุด เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงประมาณ ร้อยละ ๔๐ ของการอ้างอิงทั้งหมด เป็นเอกสารในเนื้อหาสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะหมวด H ตามการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ส่วนที่เหลือเป็นการอ้างอิงเอกสารในหมวดอื่น ๆ ในการวิเคราะห์ภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ปรากฏว่า เป็นการอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษ ประมาณ ร้อยละ ๖๓ ส่วนที่เหลือประมาณ ร้อยละ ๓๗ เป็นการอ้างอิงเอกสารภาษาไทย เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นเอกสารใหม่ ๆ ที่มีอายุไม่เกิน ๑๐ ปี มีประมาณ ร้อยละ ๗๗ และเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทยมากที่สุด มีประมาณ ร้อยละ ๔๗

จากการวิเคราะห์การอ้างอิงวารสาร จำนวน ๑๒๒ รายการ พบว่า ในจำนวนนี้ ประมาณ ร้อยละ ๗๑ เป็นการอ้างอิงวารสาร: เพียง ๑๘ รายการ วารสารภาษาอังกฤษ ที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ Population Studies ส่วนวารสารภาษาไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ วารสารประชากรศึกษา

ถึงแม้ผลการวิจัยนี้จะแสดงถึงการใช้ออกสารโดยประมาณของผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์เพียงกลุ่มเดียวก็ตาม แต่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่องานของห้องสมุดได้หลายประการ เช่น ช่วยเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด โดยเฉพาะในการเลือกสรรและจัดหา ทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดเสนาอบริการสนเทศที่เหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตเฉพาะการวิเคราะห์การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์สาขาประชากรศาสตร์ ที่เปิดสอนระดับปริญญาโทบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ถึง ๒๕๒๔ เท่านั้น ดังนั้นควรมีการวิเคราะห์การอ้างอิงของวรรณกรรมทางประชากรศาสตร์ประเภทอื่น ๆ ด้วย เพราะจะช่วยชี้ให้เห็นถึงวิธีการวิเคราะห์การอ้างอิงที่เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9

Thesis Title Citation Analysis of Master's Theses on
Demography

Name Miss Pornwan Pogaw

Thesis Advisor Associate Professor Navanitaya Intrama
Associate Professor Suwanlee Piampiti

Department Library Science

Academic Year 1982

ABSTRACT

The main aim of this study is to examine the citations from master's theses on Demography in relations to the form, subject area, language, date, country of origin and the journal title mostly cited. A total of 2,756 citations from the footnotes of 89 master's theses submitted during 1968 to 1981 at the Thai universities having master degree program on Demography are analyzed. Of the 89 master's theses, 79 were from Graduate School of Sociology and Anthropology, Chulalongkorn University, 3 were from School of Applied Statistics, National Institute of Development Administration, 7 were from Graduate School of Mahidol University. The findings of this study can be summarized in percentage as follows: -

Books were the most common form of literature used. 90 % of the cited books were in class H classified by LC in social sciences, the rest were in other classes. 63 % of the cited materials were in English language and the other 37 % were in Thai language. 77 % of the citations were to materials published

within the previous 10 years. 47 % of the materials were published in Thailand. Of the 622 citations to periodicals, 71 % were to materials in 18 journal titles. Population Studies, the English journal, and Journal of Population Education, the Thai journal received most citations.

Though this study was conducted to determine the characteristics of the literature cited and presumably used by a selected group of researchers, the findings have several implications for library work, such as serving as a guideline in library resources development, especially in the selection and acquisition policies, as well as in providing better information services to the library users.

Since this study was limited to the citations from master's theses on Demography submitted during 1968 to 1981 at the Graduate Schools in Thai universities, further studies on citation analysis in Demography from other sources are recommended. These studies will likely identify the valid and effective methods and techniques of citation analysis.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ ด้วยความอนุเคราะห์จาก ผู้มีพระคุณหลายท่าน กล่าวคือ รองศาสตราจารย์ ดร. นวดิศร์ อินทรามะ คณะมนุษย- ศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ส่งเสริมให้ข้าพเจ้าศึกษาในวิชาบรรณารักษศาสตร์ และกรุณาเป็นที่ปรึกษาริทยานิพนธ์ ร่วมกับรองศาสตราจารย์ ดร. สุวัลลีย์ เปี่ยมศิริ คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ท่านทั้งสองได้สละเวลาให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้มาโดยตลอด รองศาสตราจารย์ ชัมพร ศิขะระ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณนิมล กุลบุญ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประภาวดี สิบสนธิ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ให้ข้อคิดและคำแนะนำเบื้องต้นในการทำวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิชัย ม้ามณี สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร- ศาสตร์ ผู้ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอ กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณพี่และเพื่อนชาวนิด้า และทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณบุษมา เทวาทดี คุณอารีย์ ชื่นวัฒนา และคุณบุญศร วิชาไพศาล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ส่งเสริมและให้ทุนอุดหนุน ตลอด- จนรับภาระกิจอื่น ๆ และท้ายสุดขอขอบคุณ คุณอนันต์ ศิตากร ที่ได้ช่วยเหลือ และเป็น กำลังใจมาโดยตลอด

พรพรรณ โพธิ์แก้ว

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
สมมุติฐานของการวิจัย	๗
ขอบเขตของการวิจัย	๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๘
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๘
๒. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาริชาประชากรศาสตร์	
ในประเทศไทย	๑๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๓
การศึกษาริชาประชากรศาสตร์ในประเทศไทย	๒๘
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๓๗
การสำรวจวิทยานิพนธ์เพื่อใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์	๓๗
ศึกษารรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๓๘
การทดสอบแบบฟอร์มการวิเคราะห์	๓๘
การสร้างเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	๓๙
การบันทึกข้อมูล	๔๔
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕

บทที่

หน้า

๔. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์	๔๖
ประเภทของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง	๔๘
ภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง	๕๐
อายุของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง	๕๕
ประเทศผู้ผลิตเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง	๕๗
ขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง	๖๒
วารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด	๖๔
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๗๕
สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล	๗๕
ข้อจำกัดในการวิจัย	๗๙
การนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ	๘๐
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต	๘๒
บรรณานุกรม	๘๓
ภาคผนวก ก. วิทยานิพนธ์สาขาประชากรศาสตร์	๙๑
ข. แบบฟอร์มการวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิพนธ์ สาขาประชากรศาสตร์	๑๒๒
ค. บรรณานุกรมงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ การอ้างอิง	๑๒๓
ง. สาระ เนื้อหาวิชาประชากรศาสตร์โดยสรุป	๑๒๕
จ. หลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศาสตร์	๑๓๓
ฉ. รายชื่อวารสารที่มีผู้ใช้ตั้งแต่ ๔ ครั้ง ลงมา	๑๔๐
ประวัติผู้เขียน	๑๕๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. จำนวนการอ้างอิงจำแนกตามสถาบันการศึกษา	๔๗
๒. การอ้างอิงเอกสารประเภทต่าง ๆ จำแนกตามสถาบัน	๔๘
๓. การอ้างอิงในภาษาต่าง ๆ จำแนกตามสถาบันการศึกษา	๕๐
๔. การอ้างอิงในภาษาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของเอกสาร .	๕๓
๕. เปอร์เซนต์ของการอ้างอิงในภาษาต่าง ๆ ของการวิเคราะห์ การอ้างอิงทางสังคมวิทยา	๕๖
๖. การอ้างอิงในกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของ เอกสาร	๕๘
๗. การอ้างอิงเอกสารที่พิมพ์ในประเทศต่าง ๆ จำแนกตาม ประเภทของเอกสาร	๕๙
๘. การอ้างอิงเอกสารในเนื้อหาวิชาสังคมศาสตร์	๖๓
๙. การอ้างอิงเอกสารในกลุ่มเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จำแนกตาม ประเภทของเอกสาร	๖๕
๑๐. การอ้างอิงเอกสารต่าง ๆ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา เศรษฐศาสตร์ "HB-HJ"	๖๘
๑๑. การอ้างอิงเอกสารต่าง ๆ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา สังคมวิทยา "HM-HX"	๗๐
๑๒. เปอร์เซนต์การอ้างอิงในเนื้อหาต่าง ๆ ของการวิเคราะห์ การอ้างอิงทางสังคมวิทยา	๗๑
๑๓. รายชื่อวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด	๗๓
๑๔. หลักสูตรปริญญาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยมหาบัณฑิต สาขาประชากรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๑๓๑

ตารางที่

หน้า

๑๕. หลักสูตรปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถิติประยุกต์ สาขาประชากรศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	๑๓๖
๑๖. หลักสูตรปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัย มหิดล	๑๓๗
๑๗. รายชื่อวารสารที่มีผู้ใช้ตั้งแต่ ๔ ครั้งลงมา	๑๔๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย